

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ЗАХИРАМЖ

2019 оны 01 сарын 02 өдөр

Дугаар А/01

Сүхбаатар сум

2019 оныг "Бүтээн байгуулалтыг нэмэгдүүлж, өрхийн аж ахуйг хөгжүүлэх жил" болгон зарлаж, төлөвлөгөө батлах тухай

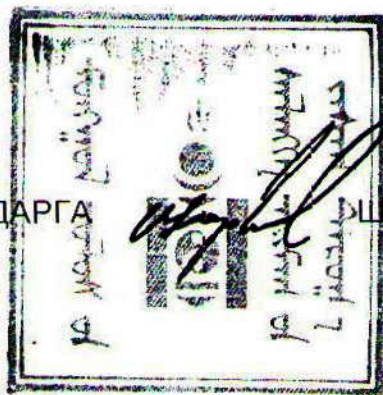
Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 29 дүгээр 29.2 дахь заалтыг үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Монгол Улсын Засгийн газрын шийдвэрээр Сэлэнгэ аймгийг Тариалангийн бүс нутаг болгосонтой холбогдуулан өрхийн аж ахуйг хөгжүүлэх, аймгийн 90 жилийн ой, "Атар"-ын 60 жилийн ойг угтан хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлуудыг эрчимжүүлэх зорилгоор 2019 оныг "Бүтээн байгуулалтыг нэмэгдүүлж, өрхийн аж ахуйг хөгжүүлэх жил" болгон зарласугай.

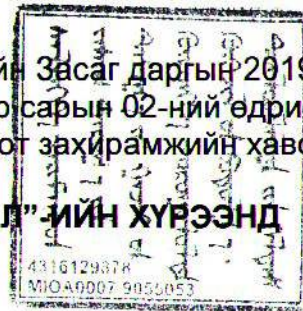
2. Зарласан жилийн хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.

3. Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх талаар идэвх, санаачилгатай үр дүнтэй тодорхой ажил, арга хэмжээг зохион байгуулж ажиллахыг сумдын Засаг дарга, бүх шатны төр, төсөийн байгууллагын удирдлагуудад үүрэг болгосугай.

4. Захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, тайланг нэгтгэн боловсруулж, аймгийн Засаг даргын зөвлөлд хагас, бүтэн жилээр танигцуулж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга /Ө.Сүвдаа/-д даалгасугай.

ЗАСАГ ДАРГА Ш. ОРГИЛ

**“БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТЫГ НЭМЭГДҮҮЛЖ, ӨРХИЙН АЖ АХУЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЖИЛ”-ИЙН ХҮРЭЭНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	Зорилго	№	Арга хэмжээ	Хугацаа	Хариуцах байгууллага	Хамтран хэрэгжүүлэгч байгууллага
Нэг. Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх, бүтээн байгуулалтын хүрээнд:						
1	Хөрөнгө оруулалтын бодлого, төлөвлөлтийг сайжруулах	1	“Сэлэнгэ шинэ бүтээн байгуулалт” аймгийн хөтөлбөрийг боловсруулж, батлуулах	2-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ хэлтэс, агентлагууд
		2	Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, санхүүжилт, тайлагнах журмын дагуу сумдаас хөрөнгө оруулалтын санал авч, эрэмбэлэх	1-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ
		3	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг аймгийн хэмжээнд 100 хувь цахим хэлбэрээр зохион байгуулан мэдээллийн ил тод байдлыг ханган ажиллах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ОНӨГ	Сумдын ЗДТГ
		4	“Бүтээн байгуулалтыг нэмэгдүүлж, өрхийн аж ахуйг хөгжүүлэх жил”-ийн нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах	2-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ хэлтэс, агентлагууд
2	Орон нутгийн чанартай авто замын засвар шинэчлэл хийх	5	Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн авто замаас Мандал сум хүртэлх авто замтай холбох хатуу хучилттай авто зам барих	Жилдээ	ЗТХЯ Аймаг, сумын ЗДТГ	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		6	Сумын төвөөс Сайханы хөтөл хүртэл 7 км хатуу хучилттай авто зам барих	Жилдээ	ЗТХЯ Аймгийн ЗДТГ,	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		7	Хушаат сумын төвөөс Орхон голын гүүр хүртэл хайрган хучилттай зам барих	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Хушаат сумын	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж

		8	Мандал сумын төвийн доторх авто зам, тохижилтын ажил хийх	Жилдээ	ЗДТГ ЗТХЯ Аймгийн ЗДТГ, Мандал сумын ЗДТГ	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		9	Сүхбаатар суманд авто зам барих, засварлах ажил хийж, ашиглалтад оруулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		10	Сүхбаатар сумын төвд явган болон дугуйн зам, авто замын хашлага хийх	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		11	Баянгол сумын төвд 1.6 км бетонон хучилттай зам барьж ашиглалтад оруулах.	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Баянгол сумын ЗДТГ	Эрх бүхий аж ахуйн нэгж
		12	Сайхан сумын төвийн 0.5 км явган хүний зам барих	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
3	Хот суурингийн тохижилт, зам, инженерийн шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжид засвар шинэчлэлт хийх	13	Мандал сумын шинэ суурьшлын бүсийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, 250 кВт АТП суурилуулах	Жилдээ	ЭХЯ Аймгийн ЗДТГ Мандал сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		14	Мандал сумын төвийн 5.3 км бохир усны шугам хоолой засвар шинэчлэлтийн ажлыг эхлүүлэх	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Мандал сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		15	Ерөө сумын Бугант тосгоны цэвэрлэх байгууламжийн шинэчлэл хийх	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Ерөө сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		16	Алтанбулаг суманд цэвэрлэх байгууламж барих	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Алтанбулаг сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж байгууллага
		17	"Сайханы хөтөл"-д шилэн гүүр бүхий аялал жуулчлалын бүс байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

		18	Шаамар сумын төрийн байгууллагуудын барилгын инженерийн шугам сүлжээний ажлыг дуусгаж ашиглалтад оруулах	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Шаамар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		19	Сүхбаатарсумын 6 дугаар баг 60 айлын дулааны шугам татах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		20	Сүхбаатар сумын Гэрэлт цогцолборын гэрэлтүүлгийн ажил хийх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		21	Орхон суманд нэгдсэн инженерийн шугам сүлжээ байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Орхон сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		22	Зүүнбүрэн сумын гудамж, талбайн гэрэлтүүлэг хийх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Зүүнбүрэн сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		23	Мандал суманд авто замын гэрлэн дохио, камержуулалт хийх	2-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ Мандал сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
4	Иргэдийн ая тухтай ажиллаж амьдрах боломжийг бүрдүүлж барилга байгууламж барих, нийтийн орон сууцны дээвэр, гадна фасад, инженерийн шугам сүлжээний засвар шинэчлэлт хийх	24	Аймгийн Татварын хэлтсийн барилга, Хилийн цэргийн 0243 дугаар ангийн барилга, Шаамар сумын Дулаанхаан тосгонд 8 айлын орон сууц барих	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ Татварын хэлтэс Хилийн цэргийн 0243-р анги Шаамар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		25	Сүхбаатар сумын 7 дугаар багийн нийтийн эзэмшлийн орон сууцны цэвэр, бохир ус, дулааны шугамыг засварлах	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага "Урсгал ус" ОНӨААТҮГ
		26	Сайхан сумын нийтийн орон сууцны байруудын гадна фасад, дээврийн их засвар хийх	Жилдээ	БХБЯ Аймгийн ЗДТГ Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
5	Нийгмийн салбарын бүтээн байгуулалтын хүрээнд барилга байгууламж шинээр барих засвар	27	Сайхан суманд 480 суудалтай сургууль шинээр, Сүхбаатар сумын 4 дүгээр сургуульд 320 суудалтай, Зүүнбүрэн сумын сургуульд 120 суудалтай, Мандал	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

шинэчлэлт хийх ажлыг эрчимжүүлэх		сумын 3 дугаар сургуульд өргөтгөл барих			
	28	Сүхбаатар сумын 3 дугаар багт 150, Цагааннуур суманд 150, Орхонтуул сумын Рашаант тосгонд 75 ортой цэцэрлэг шинээр барьж Алтанбулаг сумын Дамбо цэцэрлэгт өргөтгөл барьж ашиглалтад оруулах	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	29	Мандал сумын Олимп цэцэрлэгийн өргөтгөл, Сүхбаатар сумын 7 дугаар багт 200 ортой цэцэрлэгийн барилга худалдаж авах	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	30	Сант суманд 100, Түшиг суманд 60, Орхон суманд 75 ортой дотуур байрын барилга шинээр барих	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	31	Ерөө сумын Бугант тосгоны Соёл, спортын цогцолборын барилгыг ашиглалтад оруулж, Баянгол суманд 400 хүний суудалтай соёлын төвийн барилга, Алтанбулаг суманд спорт заалын барилга, Жавхлант суманд соёл, амралт, биеийн тамирын талбай шинээр барих	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	32	Хүдэр суманд 10 ортой, Мандал сумын Түнхэл тосгонд 10 ортой эрүүл мэндийн төвийн барилга шинээр барьж, Мандал сумын Нэгдсэн эмнэлгийн цахилгаан шат угсарах	Жилдээ	ЭМЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	33	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт хүчилтөрөгчийн цогц систем суурилуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	34	Цагааннуур сумын бага сургууль, Орхонтуул сумын 1, 2 дугаар сургууль, Сүхбаатар сумын 2, 3, 6 дугаар сургууль, Хушаат сумын сургууль, Сайхан сумын 11 дүгээр цэцэрлэг, Цагааннуур	Жилдээ	БСШУСЯ Аймаг, сумдын ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

			сумын цэцэрлэгт засвар хийх			
6	Хөрөнгө оруулалтын ажлын гүйцэтгэлийн материалын бүрдэлтийг сайжруулах, санхүүжилт олгох үйл явцыг шуурхай болгох	35	Хөрөнгө оруулалтын ажлын гүйцэтгэлийн бичиг баримтын бүрдүүлэх үйл ажиллагаа болон санхүүжилт олгох үйл явцад дотоод аудит хийх, аудитын мөрөөр ажил арга хэмжээ зохион байгуулж, хөрөнгө оруулалтын ажлын гүйцэтгэлийг бичиг баримтын бүрдүүлэлт болон санхүүжилтын үйл явцыг шуурхай болгох	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ
		36	Дархан-Уул, Орхон аймаг, Нийслэлийн хөрөнгө оруулалтын газрын хөрөнгө оруулалтын ажлын гүйцэтгэл болон санхүүжилтын бичиг баримт, санхүүжилт олгох үйл явцын талаар туршлага судлах	1-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ

1.1. Гадаад хөрөнгө оруулалт, төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд:

7	Олон улсын байгууллага, төсөл, хөтөлбөрийн газруудтай хамтран ажиллаж, хамтын ажиллагааны үр өгөөжийг дээшлүүлэх	1	ГОУХАН-ийн ЭТИС хөтөлбөрийн “Орон нутгийн цогц хөгжил түншлэл” (Тогтвортой хөгжлийн түншлэл зөвлөл) төслийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, үр дүнг тооцож ажиллах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	ГОУХАН-ийн ЖДҮЭХ, ИНБНХ
		2	“Монгол Улсын Тогтвортой аялал жуулчлал, хүртээмжтэй эдийн засаг” төслийг Монгол, Герман, Тайланд 3 улсын хамтарсан “Тогтвортой аялал жуулчлал” төслийг хэрэгжүүлж, үр дүнг тооцож ажиллах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ БОАЖГ	ГОУХАН-ийн ЖДҮЭХ, ИНБНХ
		3	ГОУХАН-ийн ЭТИС хөтөлбөрийн газартай хамтран Жимс, хүнсний ногоо эрхлэгчдийг дэмжих зорилгоор цахим хуудас болон ухаалаг гар утасны аппликейшнтэй хослуулан цахим онлайн худалдааг хөгжүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ГОУХАН-ийн ЖДҮЭХ, ИНБНХ
		4	ГОУХАН-ийн ЭТИС хөтөлбөртэй хамтран “Өвлийн хүлэмж” төслийг хэрэгжүүлэх	2-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ГОУХАН-ийн ЖДҮЭХ, ИНБНХ

		5	ГОУХАН-ийн ЭТИС хөтөлбөрөөс санхүүжүүлсэн “Аялал жуулчлалын хөрөнгө оруулалтын тусгай сан”-гаас хөрөнгө оруулах аялал жуулчлалын төслийг зарлаж, хүлээн авах, сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх	Хагас жилдээ	Аймгийн ЗДТГ БОАЖГ	ГОУХАН-ийн ЖДҮЭХ, ИНБНХ
		6	Европын холбооны хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих SECiM төслийн хүрээнд хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт нийлүүлэлтийн судалгааг хийж, аймаг орон нутгийн хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн мэргэжилтэй ажиллах хүчийг бэлтгэн, олон талын оролцоотой хамтын ажиллагааг төлөвшүүлэх чиглэлээр хамтран ажиллах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТ	ХХҮГ SECiMтөсөл
		7	Гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөртэй хамтран төмс, хүнсний ногооны үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг чадавхжуулах, туршлага судлах, танилцах аялал, сургалтуудыг зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
		8	Япон Улсын Шизуоки мужтай хүнсний ногооны чиглэлээр хамтран ажиллаж 3-аас доошгүй ногоочдыг дадлагажуулах сургалтанд хамруулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Япон Улсын Шизуоки муж
		9	Органик хүнсний тухай хууль, хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон журам, дүрмийг ард иргэдэд өргөнөөр сурталчлах, хэрэгжилтийг хангах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	АДРА ОУБ

1.2. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын бодлогын хүрээнд

8	Байгалийн унаган төрх, тэнцвэрт байдлыг хадгалж, зохистой ашиглах, нөхөн сэргэх боломжийг бүрдүүлэн, байгалийн нөөц	1	Ойн нөөцийг хамгаалах, үр өгөөжтэй ашиглах, нөхөн сэргээх, мэргэжлийн байгууллагуудын менежментийг сайжруулах, ойн талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлж 1500-аас доошгүй га талбайг ойжуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Сумдын ЗДТГ, БОАЖГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
---	---	---	--	--------	--	-------------------------------

баялгийг эдийн засгийн өсөлт, нийгмийн тогтвортой хөгжлийн үндэс болгох.	2	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт улсын болон хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар нөхөн сэргээлтийн ажлыг мэргэжлийн байгууллагуудаар гүйцэтгүүлж нөхөн сэргээлтийн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Сумдын ЗДТГ, БОАЖГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	3	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйлийг хамгаалах, ховордсон ургамлыг нэмэгдүүлэх тарималжуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Сумдын ЗДТГ, БОАЖГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
	4	Амралт, аялал жуулчлалын газруудыг стандарт шаардлагад нийцүүлэн, хамтарч ажиллах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, СХХ	Сумдын ЗДТГ, ААН

1.3. Хууль, эрх зүйн салбарын чиглэлээр:

9	Хууль сахиулах байгууллагуудын үйл ажиллагааг ил тод нээлттэй, чирэгдэлгүй, тэгш шударга, ялгаваргүй үйлчлэх нөхцөлийг бүрдүүлж, хуульд заасан үүргээ стандартын дагуу хэрэгжүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлж, хууль, эрх зүйн ажил үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх	1	Аймгийн Цагдаагийн газрыг хурд хэмжигч болон согтуурал хэмжигч багажаар хангах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ЦГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		2	Сүхбаатар сумын 2 дугаар багт Цагдаагийн хяналтын пост барих	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ЦГ	Сүхбаатар сумын ЗДТГ, Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		3	Төрийн архивын байрны зураг төсвийг хийлгэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Архивын тасаг	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		4	Сумдын улсын бүртгэгчийн албан хэрэгцээнд ашиглагдаж буй тоног төхөөрөмжийг төсөл, хөтөлбөрийн хүрээнд шинэчлэх, онлайн сүлжээнд холбоход удирдлага, зохион байгуулалтын дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Улсын бүртгэлийн хэлтэс	Сумдын ЗДТГ
		5	Хүмүүжигчийг ажлын байраар хангах, мэргэжлийн дадлага олгох зорилго бүхий мужааны цехтэй болоход дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар	Аж ахуйн нэгж, байгууллага
		6	Орон нутагт хийгдэж байгаа Шүүхийн шинжилгээний чанарыг дээшлүүлэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмж болон тусгайлан тоноглогдсон автомашинтай болоход дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, Шүүхийн шинжилгээний алба	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

		7	Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны харъяа агентлагуудын сургалт, амралтын нэгдсэн төвийн байрны зураг, төсөв хийлгэхэд дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Хууль сахиулах байгууллагууд
		8	Цэргийн бэлтгэл үүрэгтний сургалтын төв байгуулах газрыг баталгаажуулж, кадастрын зураглал хийлгэх	3-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллага

Хоёр. Өрхийн аж ахуйг хөгжүүлэх чиглэлээр

1	Өрхийн үйлдвэрлэлийг дэмжиж иргэдийн ашиг орлогыг нэмэгдүүлэх	1	Өрхийн аж ахуйг дэмжих чиглэлээр сум бүр төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
		2	Эдийн засаг, төлөвлөлт, орлого, зарлага тооцох анхан шатны сургалт зохион байгуулж, өрхийн аж ахуй эрхлэгчдийн санхүүгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
		3	Гүзээлзгэнэ, мөөг, амтат болон навчит ногооны тариалалтын талаар туршлага судлах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
		4	Төмс, хүнсний ногооны салбарын агротехнологи, шинээр үйлдвэрлэлд нэвтэрч буй таримлуудыг иргэдэд танилцуулж, нутагшуулах ажлыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ, иргэд
		5	“Насан туршийн боловсрол төв”, МСҮТ-өөр дамжуулан залуу ногоочдыг бэлтгэх, давтан сургах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ, иргэнд, ААН
		6	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих байгууллагуудтай хамтран ажлын байр шинээр бий болгох	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ, ХХҮГ	Сумдын ЗДТГ
		7	“Сэлэнгэ-5”, “Сэлэнгэ-8” сортуудын төмсийг бий болгон баталгаажуулах, иргэдийн оролцоотойгоор үржүүлгийн ажлыг зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ

		8	Органик хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн, стандартын шаардлагад нийцсэн бүтээгдэхүүнийг гэрчилгээжүүлэх, баталгаажуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ СХЗХ	Сумдын ЗДТГ
		9	Ургамал хамгааллын болон идэвхжүүлэгч бодисуудын хангамж, зохистой хэрэглээг бий болгох, мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэх сургалт, туршилтыг эрдэм шинжилгээний байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Эрдэм, шинжилгээний байгууллагууд, иргэн, ААН
		10	Орхон сумын Шийрийн эрт ургацын төмс, Мандал, Алтанбулаг сумын эртийн болон оройн байцаа, эртийн голгүй лууван, Шаамар сумын сонгино, тарвасыг "Сэлэнгэ брэнд"-ээр баталгаажуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ, иргэн, ААН
		11	Иргэн аж ахуйн нэгжийн санал санаачлагыг дэмжин эрт ургацын хүнсний ногооны үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн, өвлийн болон нарлаг хүлэмжийн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ, иргэн, ААН
		12	Төмс, хүнсний ногооны борлуулалтыг жилийн дөрвөн улиралд хийх зорилгоор стандартын шаардлага хангасан зоорины аж ахуйг хөгжүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ, иргэн, ААН
		13	Дундын хоршооны үйл ажиллагааг дэмжин, бүсийн төвүүдэд дундын хоршоог шинээр байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ
		14	Ногоочид, малчдыг бүлгийн зохион байгуулалтад оруулан бүлгийн тоог нэмэгдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ИНБНХ, иргэнд, ААН
		17	Засгийн газрын жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих сан, Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, дэмжлэг тусламжинд хамруулагсдыг нэмэгдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
		18	Төмс, хүнсний ногооны техник хангамжийг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮЭХ, ИНБНХ, иргэнд, ААН

	19	Хүлэмжийн аж ахуйг цогцоор нь хөгжүүлэх, томоохон аж ахуйн нэгжүүдийн нийгмийн хариуцлагын дэмжлэгтэйгээр байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Аж ахуйн нэгж, байгууллагууд
	20	Залуу гэр бүлийн өрхийн аж ахуй эрхлэхэд санхүүгийн болон техник тоног төхөөрөмжийн зээлд хамруулан үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн залуу үеийг бэлтгэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	21	Эдийн засгийн үр ашигтай хүнсний ногоонд зориулсан усалгааны системийг төмс, хүнсний ногоо тариалагч иргэдэд хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр олгох	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	22	Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хотуудтай хамтран зоорь, агуулахуудыг түшиглэн өрхийн үйлдвэрлэлийн агуулахын худалдаа зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	23	Худалдаа, үйлчилгээний супер маркетуудтай хамтран ажиллах, "Сэлэнгэ" нэрийн барааны дэлгүүр, тасаг нээн ажиллуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	24	Төмс, хүнсний ногооны борлуулалтын дундын хоршоог дэмжих, үйл ажиллагааг мэргэшүүлэх, дадлагажуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	25	Төр, төсвийн байгууллагуудын хүнсний хэрэгцээг орон нутгийн иргэдийн тарьж ургуулсан хүнсний ногоо, бүтээгдэхүүнээр хангах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
	26	Хүнсний ногоо боловсруулдаг "Вагро", "Газар шим" ХХК-тай хамтран ажиллах, салбар үйлдвэрийг аймагт байгуулах талаар санал хүргүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ, ЖДҮЭХ
	27	Төмс, хүнсний ногоог хатаах арга зүйд сургах, техник тоноглолоор хангах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ ЖДҮЭХ
	28	Уул уурхай, томоохон аж ахуйн нэгж, компаниудтай нийгмийн хариуцлагын	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ ЖДҮЭХ

	хүрээнд орон нутагт үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг худалдан авах нөхцөлийг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх			
29	Нийслэл болон бусад аймгийн төвүүдэд "Сэлэнгийн ургац" арга хэмжээг зохион байгуулах	4-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
30	Мал үржүүлэг, технологийн ажил үйлчилгээний загвар аж ахуйн нэгжийг сумдад байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
31	Аймгийн хэмжээнд үржилд ашиглаж буй хээлтүүлэгчийг хяналтад авах, иргэдэд үйлчлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
32	Малын түүхий эдийг боловсруулах чиглэлээр сум бүрт 2-оос доошгүй тосол, хөтөлбөрийг нээлттэйгээр зарлаж сум хөгжүүлэх сангаас дэмжлэг үзүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
33	Малыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, мал бордох ажлыг идэвхижүүлэх, ногоон тэжээлийн нөөцийг бүрдүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ,
34	"Сэлэнгэд үйлдвэрлэв", "Сэлэнгийн ургац" өдөрлөг арга хэмжээг зохион байгуулах	3,4-р улиралд	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ
35	Орон нутагт үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний борлуулалтыг дэмжин импортыг орлох экспортын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжих	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ
36	Аймгийн онцлогийг харуулсан сувинер, бэлэг дурсгалын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх аж ахуйн нэгж, иргэдийг дэмжих	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Аж ахуйн нэгж байгууллага
37	"Сэлэнгийн брэнд" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ	Сумдын ЗДТГ, ААН

		38	Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд бодлогын дэмжлэг үзүүлж, хамтын ажиллагаатай байгууллага, хот мужуудтай хамтран үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулах	Жилдээ	Аймгийн ЗДТГ, ХХААГ	Сумдын ЗДТГ, ЖДҮЭХ
		39	Аймгийн хэмжээнд барилгын материалын үйлдвэрлэгч аж ахуйн нэгжүүдийг тохирлын гэрчилгээтэй болгох	Жилдээ	АЗДТГ, СХЗХ, ГХБХБГ	Сумдын ЗДТГ, ААН

оОо